

# A nagyobb átláthatóság növeli a versenyképességet

David A. Sampson

2007-06-28

**Az átláthatóság a világon mindenhol alapvető fontosságú a versenyképes és dinamikus üzleti környezet létrehozásához. A Magyarországhoz hasonló országok, amelyek most teszik meg az utolsó lépéseket a kommunista diktatúrától a teljesen szabad piacgazdaság felé, különösen tudatában vannak ennek a kihívásnak, hiszen a régi rendszerben nem voltak átláthatóságra és nyíltságra buzdító ösztönzők.**

Ami azt illeti, az akkori viszonyok kifejezetten ezek ellen hatottak. Az akkori gondolkodásmód a mai napig kihívást jelent sokak számára, és ma talán nincs is más annyira lényeges – és annyira nehéz – dolog Magyarországon, mint egy olyan etika fenntartása, amely bátorítja és elismeri az átláthatóságot és a kiszámíthatóságot.

Magyarország az elmúlt években nem szűkölködött a nehéz döntésekben, amelyeket meg kellett hoznia. A magyar, ez a határozott és rendkívül független nép, soha nem riadt vissza attól a kihívástól, amelyet egy erős, tevékeny nemzet létrehozása jelent. Az átláthatósággal kapcsolatos magatartás megváltoztatása szintén nem lesz könnyű feladat.

Mi az Egyesült Államokban, beleértve az 1,4 millió magyar származású amerikaiit, önök mellett állunk ezen az úton. Egy évvel ezelőtt Bush elnök is megfogalmazta ezt a Gellérthegyen elmondott beszédében: „Amerika csodálja az önök kitartását. Üdvözljük a megtett haladást, és Amerika nagyra értékeli a Magyarország szabad népével kötött szövetséget... Magyarország a szabadságnak a zsarnokság felett aratott diadalát jelképezi, és Amerika büszke arra, hogy a barátjának nevezheti.”

A barátságnak ebben a szellemében őszintén szeretnénk beszélni arról, hogy a szabad piacgazdaságokban szükség van az átláthatóságra. Ez az a kulcsfontosságú elem, amely a szabad piacgazdaságokat mozgatja, és amelytől azok virágoznak. Ma, amikor a világ sebesebben mozog, és a közép-európai, illetve az azon túli országok folyamatosan igyekeznek előnyre szert tenni és lehetőségeket találni versenyképességük növelésére, ez fontosabb, mint valaha.

Minden államnak és minden cégnek éberem kell őrködni a jó szabályok betartásán, a helyes folyamatok fenntartásán, és ügyelniük kell arra, hogy a vezetők figyelme ne lankadjon az átláthatósággal kapcsolatos ügyekben. A korrupció és az átlátható döntéshozatal hiánya fenyegeti mindazt, amit Magyarországnak sikerült létrehoznia és elérnie.

Az átláthatatlanság megemeli az üzlet költségeit, és tovább növeli a kockázatot. Nehezebbé teszi például, hogy egy megszorítási csomag részeként áldozatvállalást kérjünk az emberektől. Növeli a bizonytalanságot a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok védelme területén is, fojtogatva ezzel mind a technológiatranszfert, mind a hazai innovációt. Az átláthatóság az a tényező,

amely versenyképessé teszi a gazdaságot, és Magyarország nem engedheti meg magának, hogy nélkülözze ezt az attribútumot egy mind integráltabb, egyre több szállal összekapcsolt világban, ahol az erőforrásokat könnyedén át lehet helyezni bárhová.

A Világgazdasági Fórum globális versenyképességi jelentése a korrupció üzleti költségét Magyarországon az EU-ban az egyik legmagasabbként jellemzi. Ez a besorolás, úgy tűnik, kapcsolatot mutat ki az átláthatóság, az alacsony korrupciós szint és a gazdasági versenyképesség között: az olyan államok, mint Észtország és Írország jó helyezést értek el, miközben a gazdasági versenyképesség területén lemaradókban általában magas a korrupció szintje. Ez más nemzetközi összehasonlításokból is kiderül. Például a Freedom House Nations in Transit című tanulmányából, amely azt mutatja, hogy az átláthatatlanság áthatja Magyarország közbeszerzési rendszerét. Vagy a Világbank Ease of Doing Business Report című kiadványa, amely az engedélyek megszerzésének nehézsége szempontjából a világ legrosszabb államai közé sorolja Magyarországot.

Az Egyesült Államokban annyira aggasztott minket az átláthatóság hiánya a külföldi közbeszerzésekben részt vevő amerikai cégek miatt, hogy elfogadtuk – és nyomatékosan betartjuk – a külföldi korrump gyakorlatok ellen hozott törvényt. Úgy találjuk, a szilárd alapon álló, becsületes és nyílt cselekvés, a valóságos büntetések megszilárdították a mi rendszerünket. Ezzel nemcsak a nemzetközi egyezményeket aláíró partnereink és nemzetközi befektetőink, hanem a népünk és törvényeink iránti kötelességünket is teljesítjük, a betartásukat elvárják tőlünk.

Az átláthatóság fenntartása a szabad piacgazdaságú demokráciákban folyamatos küzdelem, amelyben a jó kormányzás támogatói mind Magyarországon, mind az egész világon együtt vesznek részt.

Azért érkeztem Magyarországra, hogy részt vegyek az átláthatósági kezdeményezésben, amely együttműködési fórumot teremt ezzel az állammal az átláthatóság ügyében. Ez a kezdeményezés, amelyet Kóka miniszter úr indított el május 8-án, partnerségi kapcsolat a magyar kormány és kilenc olyan ország nagykövete között, amelyekből a magyarországi közvetlen külföldi befektetések 85 százaléka érkezik. A nagykövetek egy munkacsoportot is létrehoztak, amely olyan konkrét megoldási és egyéb javaslatokat tesz majd, amelyek javítani fogják Magyarország általános versenyképességét.

Az átláthatóság növelése és a korrupció csökkentése területén elért sikerek nemcsak Magyarország, hanem az ország barátainak és szomszédainak a javát is szolgálják. Ettől lesz jobb partner és jobb hely az üzletkötések számára. Ez pedig növeli az erejét, javítja szövetségünket, kapcsolatunkat és versenyképességünket.

A szerző az USA kereskedelmi miniszterhelyettese